

Historical development, education, research and perspectives – Chair of Silviculture and Urban Greenery

Historijski razvoj, obrazovanje, naučnoistraživački rad i perspektive – Katedra za uzgajanje šuma i urbano zelenilo

Dalibor Ballian^{1,*}, Sead Ivojević¹, Mirzeta Memišević Hodžić¹, Mehmed Čilaš¹, Ćemal Višnjčić¹

¹ Department Chair of Silviculture and Urban Greenery, Zagrebačka 20, 71000 Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

ABSTRACT

The Chair of Silviculture and Urban Greenery an organizational unit of the Faculty of Forestry at the University of Sarajevo, is dedicated to excellence in both education and scientific research. Our focus encompasses silvicultural systems, natural and artificial regeneration, forest genetics, and urban greenery. Informed by natural processes our Chair plays important role in shaping decisions related to forest management. We are dedicated to exploring the complexities of old growth forests, emphasising biological and genetic diversity. Furthermore, our interest extends to the dynamic realm of urban greenery. Through its history, the Chair has undergone transformative phases, culminating in its nomenclature established in 1996. At present our Chair comprises five accomplished professionals - a distinguished academician, full professor, associate professor, senior Ph.D. assistant and a dedicated assistant. The Chair of Silviculture and Urban Greenery is organized into two distinct scientific fields. One field concentrates on forest seed collection, forest nurseries, reforestation (both natural and artificial) and various silvicultural systems. Simultaneously, the second field deals with forest genetics. Both scientific fields converge to address the multifaceted aspects of urban greenery.

Driven by a clear mission, our Chair is resolute in its commitment to educating students and advancing scientific knowledge. This dedication is evident from our efforts ranging from writing textbooks to publishing impactful scientific papers. In alignment with our vision for the future, we actively monitor scientific trends in the field of silviculture and forest genetics globally, implementing these insights at the Faculty to stay at the forefront of academic excellence.

Key words: University of Sarajevo, Faculty of Forestry, Chair of Silviculture and Urban Greenery.

INTRODUCTION – Uvod

Samim formiranjem Šumarskog fakulteta prije 75 godina nisu odmah bile formirane katedre. Kroz cjelokupni rad fakulteta on prolazi kroz razne organizacione promjene. Prvo je bio izdvajanje iz Poljoprivredno-šumarskog fakulteta 1959 godine, a potom se mijenja više puta mijenja njegova unutarnja organizacija.

U početku su katedre bile velike sa brojnim srodnim i nesrodnim oblastima, ali njihovim razvojem su se stvarali uvjeti za izdvajanje posebnih katedri. Sa djelovanjem su počele odlukom Proforskog savjeta Poljoprivrednog fakulteta davne 1950/51. akademske godine su ustanovljene prve Katedre na Fakultetu i to: zajedničke katedre, šumarske Silvikatedre i poljoprivredne katedre.

Tom prilikom izmijenjena je struktura i naziv Katedre za obnovu i gajene šuma. Iz ranijih zajedničkih katedri Poljoprivrednog i Šumarskog odsjeka, predmeti Hemija, Botanika, Fiziologija, Pedologija, Meteorologija s klimatologijom i Ekologija šumskog drveća i šuma su koncentrirani u Katedru za obnovu i njegu šuma koja je u tom periodu i promijenila naziv u Katedra za uzgajanje šuma koji je ostao do danas.

U daljem razvoju Fakulteta 1970. godine iz Katedre za uzgajanje šuma se izdvajaju Katedra za ekologiju šuma i Katedra za fiziologiju i oplemenjivanje šumskog drveća u koje su ušle pripadajuće nastavne discipline. U okviru Katedre za uzgajanje šuma preostale su nastavne discipline: uzgajanje šuma i šumske kulture i melioracije, da bi se Oplemenjivanje šumskog drveća ubrzo vratio na katedru Uzgajanja šuma.

Od tog perioda pa do 1996. godine Katedra nije mijenjala naziv, ali se unutar nje mijenjao broj nastavnih disciplina. Od 1996. godine uvođenjem Odsjeka hortikultura na Šumarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, Katedra za uzgajanje šuma mijenja naziv u Katedra za uzgajanje šuma i urbanog zelenila. Od tada Katedra okuplja i nastavne discipline s Odsjeka hortikultura koje su srodne nastavnim predmetima iz oblasti uzgajanja šuma. U tom periodu (1996–2005. godine) Katedra za uzgajanje šuma i urbanog zelenila okuplja sljedeće nastavne predmete: Uzgajanje šuma, Šumski nasadi i melioracije, Podizanje i njega zelenila, Proizvodnja sadnica ukrasnog bilja, Genetika s oplemenjivanjem šumskog drveća i Genetika s oplemenjivanjem drveća i grmlja.

U početku sve poslove uzgajanja šuma obavlja jedan od najvažnijih utemeljitelja fakulteta prof. Fazlija Alikalfić dipl. inž. šum. Zalagao se za pošumljivanje Hercegovine te zabranu držanja koza. Tim provedenim aktivnostima danas možemo reći da je taj dio naše zemlje zelen. Također vodio je inicijativu za zaštitu prašume Perućica i formiranja Fakultetskog školskog dobra Igman.

ALIKALFIĆ, Fazlija, sveučilišni profesor, šumarski stručnjak (Mostar, 8. IX. 1910 - Sarajevo, 06. XI. 2004). Studij šumarstva završio u Pragu (1934). Prije II. svj. rata služio u Šumskoj upravi i Direkciji šuma u Mostaru. Radio na uzgajanju šuma i melioraciji planinskih pašnjaka. Aktivni sudionik NOB-a. Nosilac Partizanske spomenice 1941. Vijećnik ZAVNOBiH-a i zamjenik vijećnika AVNOJ-a. Nakon II. svj. rata tajnik Narodne skupštine i pomoćnik ministra šumarstva u NR BiH. Jedan je od osnivača potom profesor te dekan Poljoprivredno-šumarskog fakulteta u Sarajevu, zatim rektor i potom doktor h. c. Univerziteta u Sarajevu. Obnašao je dužnost voditelja Zavoda za uzgajanje šuma. Suosnivač i prvi predsjednik (1952-58) Saveza šumarskih društava FNRJ, počasni član Saveza inženjera i tehničara šumarstva i industrije za preradu drveta bivše Jugoslavije. Sudjelovao u osnivanju i jedan mandat bio predsjednik Saveza za zaštitu i unapređenje životne sredine BiH, u lipnju 1973., odmah nakon Prve svjetske konferencije o zaštiti životne sredine održane pod okriljem OUN-a u Stockholmu 1972. Ubraja se u začetnike organiziranog rada na zaštiti životne sredine u BiH. G. 1997. proglašen je počasnim članom Fondacije za podsticanje uravnoteženog razvoja i kvalitete života (Fondeko), a suradnik je znanstveno popularne revije "Fondeko svijet". Organizator pokretne edukativne izložbe "Šuma ka faktor životne sredine". Radove objavljivao u Šumarskom listu (1940), Narodnom šumaru (1975) te u radovima Šumarskoga fakulteta u Sarajevu, u kojem je vodio i znanstveno-istraživačke projekte kao što su npr. Fenološka istraživanja na Igmanu (1970) te Podizanje prirasta u plantažama i kulturama četinjara primjenom napredne agrotehnike i fertilizacije zemljišta (1975).

DJELA: Izbojna snaga nekih lišćara, Sarajevo 1970; Problemi gospodarenja visokim "prebornim" šumama u Bosni i Hercegovini, Sarajevo 1971.

Kako raste obim poslova tako se primaju i novi djelatnici. Nakon njega vrlo brzo na fakultet dolazi budući profesor Konrad Pintarić dipl. inž. šum., te se već formira kostur katedre. On će značajno razviti oblast uzgoja, te je naša zemlja po tome bila poznata i širom Europe, odnosno po tehnikama prirodne obnove šuma. Iza njega su širom zemlje ostale brojne obnovljene šume, kao i podignute velike površine pod šumskim kulturama.

PINTARIĆ, Konrad, inženjer šumarstva, profesor (Varaždin, Hrvatska, 1919. - Sarajevo, 04.10.2010.). Diplomirao je 1942. na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Zagrebu. Po diplomiranju radio u struci u Srijemskoj Mitrovici, Zemunu, Ministarstvu šumarstva NR BiH u Sarajevu, Glamoču i Bugojnu. Bio direktor šumarskih gazdinstava u Zenici i Bugojnu. Od 1950. godine na Šumar-

skom fakultetu u Sarajevu asistent, docent, izvanredni i redoviti profesor na predmetu Uzgajanje šuma. Bio na stručnom usavršavanju na Institutu za uzgajanje šuma i asistent na Visokoj tehničkoj školi (ETH) u Zürichu, gdje je i doktorirao 1957. godine. Za vrijeme rada na Šumarskom fakultetu u Sarajevu obavljao različite funkcije: prodekan za znanstveno-istraživački rad, šef Katedre i Zavoda za uzgajanje šuma i dr. Aktivno sudjeluje u radu znanstvenih i stručnih organizacija u zemlji i inozemstvu s referatima iz znanstvene oblasti koju obrađuje. Sudjelovao u obrani više multidisciplinarnih projekata. Za svoj rad dobio više priznanja: nagradu "Veselin Masleša", Plaketu za uspješan rad na Univerzitetu u Sarajevu, priznanje za izuzetne zasluge u razvoju Šumarskog fakulteta u Sarajevu, Povelju Saveza inženjera i tehničara šumarstva i drvne industrije Hrvatske, Orden rada sa zlatnim vijencem i dr. Objavio oko 120 znanstvenih i stručnih radova u zemlji i inozemstvu.

Uskoro je tu prof. Salko Đikić dipl. Inž. šum., koji se bavi sjemenarstvom i rasadničkom proizvodnjom. Iza njega ostaju brojni šumski nasadi i kulture podignute sjetvom jele.

ĐIKIĆ, Salko, diplomirani inženjer šumarstva, redoviti profesor, (Mostar, 26. 12. 1906 - Sarajevo 27. 04. 1990), U Mostaru je završio osnovnu i srednju školu. Potom se upisuje na Poljoprivredno-šumarski fakultetu u Beogradu gdje diplomira 1931. godine. Do 1949. godine radi u Hercegovini, a od 1949. godine je u svojstvu direktora Instituta za šumarska istraživanja u Sarajevu, gdje kratko ostaje, jer već 1950. godine prelazi na Poljoprivredno-šumarski fakultet gdje radi kao profesor na predmetu Šumske kulture i melioracije, gdje ostaje do umirovljenja 1973. godine. Tijekom rada na fakultetu je dva puta biran za dekan od 1958 - 59 i od 1968 - 71. godine. U znanstvenom opusu posvetio se problematici rasadnika i pošumljavanju krša (Pošumljavanje krša problem općenarodnog značaja, Narodni šumar, 1949; Historijski razvoj devastacije i degradacije krša u BiH, edicija Krš BiH, Zagreb 1958), sjemenarstvu i melioracijama degradiranih šuma.

Nedugo nakon njega fakultetu počinje sa radom Tvrtko Čabrajić dipl. inž. šum. Koji je završio šumarstvo na našem fakultetu, te se bavi sjemenarstvom, ali kratko ostaje na fakultetu.

ČABRAJIĆ, Tvrtko, dipl. inženjer šumarstva (Sarajevo 1930). Gimnaziju je završio 1949. godine, kada se upisuje u prvu generaciju studenata Šumarskog fakulteta u Sarajevu, te diplomira u prvoj generaciji, 1953. god. Po završetku studija do 1962. god. bio je asistent na Šumarskom fakultetu u Sarajevu, na predmetu sjemenarstvo i rasadnici, na katedri za uzgajanje šuma. Tijekom rada

na fakultetu napisao je 14 znanstvenih i stručnih radova iz oblasti sjemenarstva. Od 1962. do 1972. god. Obnaša dužnost direktora Tehničke škole za odrasle "Đuro Đaković" u Sarajevu. Od 1972. postavljen je za šefa prosvjetne inspekcije grada Sarajeva, a 1973. god. izabran je za sekretara za inspekcijske poslove skupštine grada Sarajeva. Od 1975. do 1977. je direktor Srednje šumarske škole u Sarajevu, a od 1977. prelazi na mjesto direktora srednje upravne škole za odrasle u Sarajevu. Tijekom 1978. diplomirao je i na pravnom fakultetu u Sarajevu, a magistrirao 1982. godine, kada prelazi u Energoinvest, za člana upavnog odbora "Energomontaže". Nakon prvih slobodnih izbora 1990. god. izabran je od skupštine RBiH za direktora Zavoda za javnu upravu RBiH, mjesto sa kojeg odlazi u mirovinu.

Širenjem djelatnosti i uvođenjem novih predmeta na katedri, javlja se potreba za novim kadrovima. Tako je uvođenjem oplemenjivanja šuma na katedru stigao i Milorad Jovančević dipl. inž. šum., sa dugodišnjim iskustvom iz arboretuma Trsteno. Time se kompletira katedra početkom šezdesetih godina.

JOVANČEVIĆ, Milorad, inženjer šumarstva, sveuč. prof. (Šutica, Ljig, Srbija, 16. X. 1921 - Sarajevo, 12. XII. 1988). Gimnaziju pohađao u Gornjem Milanovcu i Čačku. Diplomirao na Šumarskom fakultetu u Zagrebu (1949), gdje je i doktorirao (1960). Radio je u Institutu za pošumljavanje krša u Splitu kao asistent. Od 1952. upravitelj je Arboretuma Trsteno. Postigao je zvanje stručnog suradnika (1955), višeg stručnog suradnika (1959), znanstv. suradnika Akademijina Biološkog instituta u Dubrovniku (1960). Na Šumarskom fakultetu u Sarajevu izabran je za docenta (1961), za izvanrednog (1966) i redovitog prof. (1971). Objavio je 72 znanstv. i stručna rada iz područja dendrologije, sjemenarstva i oplemenjivanja šumskog drveća i vegetacijskih istraživanja. Sudjelovao je na mnogim stručnim i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. Bio je voditelj Sekcije za genetiku i oplemenjivanje šumskog drveća pri Zajednici istraživačkih organizacija u šumarstvu Jugoslavije.

Nešto kasnije šezdesetih godina na fakultetu se zapošljava Sead Izetbegović, dipl. Inž. šum. Na predmetu uzgajanja šuma. Bavi se posebno problemom pionirskih vrsta kao i slobodnih tehnika njege. Također radi na podizanju brojnih šumskih nasada, posebno u središnjoj Bosni.

IZETBEGOVIĆ, Sead, redoviti profesor (Bosanski Šamac, 18.08.1932. godine – Sarajevo 11.02.1990 godine). Osnovnu školu je završio u Bosanski Šamac i Osiijeku. Srednju šumarsku školu u Tuzli i Banja Luci. Kao šumarski tehničar radio je u Ministarstvu šumarstva NR BiH u Sarajevu, u birou za projektiranje bujičnih radova i birou za procjenu šuma. Diplomirao na Šumarskom fakultetu u Sarajevu 1958. godine i zaposlio se u Šumskom gazdinstvu Sebešić u Travniku. Tijekom 1963. godine na fakultetu je izabran za asistenta za predmet uzgajanje šuma. Magistrirao je 1972. godine, a doktorirao je 1975. godine na Šumarskom fakultetu u Sarajevu. za docenta je biran 1976, izvanrednog profesora 1981, a redovitog 1987 godine. Objavio je veći broj znanstvenih i stručnih radova, te učestvovao na više znanstvenih i stručnih skupova.

Prilog rješavanju problema rekonstrukcije degradiranih šuma / Sead Izetbegović. – Š. P. D., Sarajevo, br. 4-6, 1988. – str. 133-143.

Mogućnosti boljeg korištenja raspoložive sječive mase / Božidar Kulušić, Sead Izetbegović. – Š. P. D., Sarajevo, br. 7-9, 1986. – str. 381-388.

Proučavanje metoda obnove u bukovim šumama i mješovitim šumama bukve, jele i smrčice / Konrad Pintarić, Sead Izetbegović. – Š. F. I., Sarajevo, Knj. 25, sv. 3, 1980. str. 3-68.

Rezultati istraživanja uticaja proreda u letvenjacima bukve na prinos po količini i kvalitetu / Sead Izetbegović. – Š. F. I., Sarajevo, Knj. 25, sv. 3, 1980. str. 69-95.

Istraživanje uticaja njege sastojina na proizvodnju i kvalitet šuma panjača hrasta kitnjaka / Sead Izetbegović. – Š. L., Zagreb, br. 10-12, 1977. – str. 449-460.

Dosta kasnije na katedru dolaze mlađi kadrovi, prije svega na predmet oplemenjivanja, i to Vojislav Guzina dipl. inž. šum., ali se kratko zadržava jer odlazi u institut za topolarstvo u Novom Sadu, on se bavio molekularnom genetikom među prvim na području bivše Jugoslavije. Njega mijenja Todor Mikić dipl. inž. šum. koji se bavi problematikom hibridizacija, ali i molekularnom hibridizacijom.

GUZINA, Vojislav, inženjer šumarstva, sveuč. profesor (Fojnica kraj Gacka, 8. XII. 1936). Gimnaziju završio u Somboru (1956), a Šumarski fakultet u Sarajevu (1961). Obrazovanje je nastavio na Šumarskom fakultetu u Zagrebu (1969), gdje je doktorirao (1977). Jednogodišnju specijalizaciju iz oblasti genetike i oplemenjivanja šumskog drveća obavio je na Šumarskom fakultetu u Göttingenu (1969-70). Od 1963. je zaposlen na Šumarskom fakultetu u Sarajevu kao asistent. Od 1970. do mi-

rovine radi na Institutu za topolarstvo u Novom Sadu, gdje prolazi kroz sva znanstvena zvanja, od asistenta do znanstv. savjetnika. Predaje honorarno na Šumarskom fakultetu u Sarajevu u zvanju honorarnog docenta (1979-83) te kao izvanredni prof. na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu (od 2000). Objavio je veći broj znanstvenih i stručnih radova i knjiga.

DJELA: Procena genetskog varijabiliteta jaseke (Populus tremula L.) pomoću polimorfizma izoperoksidaza, Novi Sad 1980; Topole i vrbe u Jugoslaviji, Novi Sad 1986.

MIKIĆ, Todor, znanstveni suradnik (Karađorđevo - Vojvodina 1943. – 2021. godine). Osnovnu školu završio je u Bačkoj Palanci, Srednju šumarsku školu u Kraljevu a Šumarski fakultet u Sarajevu 1969. godine. Od 1971. godine zapošljava se na Šumarskom fakultetu u Sarajevu gdje je ostao u radnom odnosu do 2002. godine u zvanju viši asistent na disciplini Genetika sa oplemenjivanjem biljaka. Magistrirao je na Šumarskom fakultetu u Beogradu 1979. godine. Doktorsku disertaciju brani u Banja Luci, obrađujući varijabilnost divlje trešnje. Tijekom rada na fakultetu objavio je veći broj znanstvenih i stručnih radova, te učestvovao na više znanstvenih i stručnih skupova iz oblasti šumske genetike i oplemenjivanja šumskog drveća. Umirovljen je u Novom Sadu, na Institutu za nizinsko šumarstvo i okoliš 2012 godine.

Odlaskom Salke Đikića u mirovinu na fakultet dolazi jedan veoma iskusan istraživač, Hamza Dizdarević, dipl. inž. šum., sa velikim iskustvom u pošumljivanju ekstremnih bujičnih i erodiranih staništa. Veliko iskustvo je stekao radeći u poduzeću Bujice u Konjicu, a iskazao se u protiv erozivnim aktivnostima oko Jablaničkog jezera i u gornjim toku Neretve, jer je podignutim nasadima zaustavio zasipanje jezera suspendovanim nanosima i produžio rad Hidroelektrane Jablanica.

DIZDAREVIĆ, Hamza, dipl. inž. šumarstva, izvanredni prof. (Trebinje, 14. IV. 1922 Sarajevo, 19. VII. 1992). U Trebinju završio osnovnu i srednju školu, potom diplomirao na Šumarsko-uzgojnom odsjeku Šumarskog fakulteta u Zagrebu (1952). Do 1952. Radio u poduzeću Bujice – Konjic u Konjicu gdje se bavio problemom degradiranih šuma i podizanjem novih nasada radi zaštite zemljišta od erozije i bujica. Već 1961. prelazi na Šumarski fakultet u Sarajevu na kojem je magistrirao (1973), doktorirao (1974), zatim bio biran u zvanje docenta te izvanrednog prof. Od 1987. Je u mirovini. Na fakultetu nastavlja raditi sve do tragične pogibije u posljednjem ratu. Objavio je samostalno i u suautorstvu preko 50 znanstv. i stručnih članaka. Sudjelovao je na većem broju znanstv. i stručnih skupova. Realizirao je veći broj kapitalnih projekata za bos. Herc. Šumarstvo, posebice iz područja sjemenske i

rasadničke proizvodnje. Bio je voditelj poslijediplomskih studija, mentor i član mnogih povjerenstava za obranu magistarskih radova.

Obnovom kadra na fakultet početkom osamdesetih godina na katedru dolazi Faruk Mekić dipl. inž. šum.. Bavi se problematikom zakašnjelih mjera njege u podignutim nasadima., ali rat zaustavlja te poslove. Nakon rata se djelomično vraća u te aktivnosti, ali samo kratkoročno.

MEKIĆ, Faruk, dipl. inž. šumarstva, redoviti profesor, rođen 1954 godine u kaćunima, općina Busovača. Osnovnu školu završava u Kaćunima, a Šumarsku tehničku školu završava na Ilidži. Upisuje na Šumarski fakultet u Sarajevu, gdje diplomira 1977 godine. Kao dobar student je više puta nagrađivan od strane rektora, srebreonom značkom. Izabran je za asistenta na Šumarskom fakultetu u Sarajevu iz oblasti Uzgajanja šuma u studenom 1977 godine. Poslijediplomski iz iste oblasti upisuje na matičnom fakultetu, te već 1983 godine brani magistarsku tezu, a doktorsku disertaciju 1988 na Šumarskom fakultetu Univerziteta Georg August u Göttingenu. U nastavno zvanje docenta biran je 1989 godine, na predmetu Šumski nasadi i melioracije, a od listopada 1991 godine i u zvanje docenta na predmetu Uzgajanje šuma. Za izvanrednog profesora na oba predmeta je izabran 1998 godine, a redovitog 2005 godine. Pored redovnih aktivnosti na fakultetu održava nastavu i na poslijediplomskom studiju. Također je obnašao dužnost prodekana u tri mandata, te dekana u periodu od 2004-2012 godine. Objavio je tri udžbenik i dvije knjige, te više znanstvenih i stručnih članaka, te voditelj više znanstvenih projekata. Obnašao je i dužnost glavnog i odgovornog urednika časopisa "Naše šume", te bio članom organizacijskih odbora brojnih znanstvenih skupova u BiH. Društveno politički je jako angažiran, te je jedno vrijeme obnašao dužnost pomoćnika ministra, Federalnog ministra za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

Jedno kraće vrijeme na katedri je angažiran Neven Jovanović, koji magistrira na problemu introduciranja sitkanske smreke u njenim pokusima, ali sa ratom on odlazi sa fakulteta.

Katedra je cijelo vrijeme do rata imala i svoje tehničko osoblje, a najveći trag je ostavio Luka Miloslavić. Radio je noge poslove, a na fakultet je stigao sa Hamzom Dizdarevićem iz konjičkih Bujica.

MILOSLAVIĆ, Luka, – šumarski tehničar (Makoši – Konavle 05.05.1932 – Sarajevo 14.05.1992) Osnovnu školu je završio u Dubrovniku, a Šumarsku tehničku školu u Splitu 1953 godine. Nakon toga se zapošljava u Konjicu u Sekciji za uređivanje bujica, te prisno surađuje s Hamzom Dizdarevićem na poslovima sanacije erozionih površina oko tek formiranog Jablaničkog jezera, te iz njega ostaju brojne kulture podignute od raznih vrsta drveća. Već 19621 godine prelazi na Šumarski fakultet gdje radi kao viši tehnički suradnik sve do kraja života. Tijekom rada na fakultetu učestvuje u terenskim istraživanjima za brojne projekte Katedre za Uzgajanje šuma, gdje pokazuje izuzetnu predanost poslu, bilo na projektima ili u nastavnim zadacima. Uz brojne zadatke na fakultetu, bio je izuzetno aktivan u različitim društvenim oblastima, ali prije svega u *Pokretu Gorana*, te učestvuje kao organizator brojnih goranskih pošumljavanja i goranskih škola širom BiH, posebice na Sutjesci i Kozari. Tako su brojni šumski nasadi širom BiH potvrda o njegovom nesebičnom angažiranju.

Nakon rata je katedra obnavlja jer je izgubila skoro sav kadar, što je bio u neimaštini veoma težak i zahtijevan posao, te na fakultet dolaze Dalibor Ballian dipl. inž. šum., potom Ćemal Višnjić dipl. inž. šum., Seajad Ivojević dipl. inž. šu., Subhija Hadžić mr. hort., Mirzeta Memišević Hodžić dr. sc., Muhamed Čilaš mr. šum.

Od akademske 2005/06. godine, reformom visokog obrazovanja zasnovanog na Bolonjskom procesu, unutar Katedre za uzgajanje šuma i urbanog zelenila dolazi do promjena u nazivima nastavnih predmeta i uvođenja novih obaveznih i izbornih predmeta. Od tada su u dva navrata, akademske 2008/09. godine i 2016/17. godine, u funkciji unapređenja nastavnog procesa i boljeg profiliranja kadrova koji se obrazuju na Fakultetu, provedene izmjene nastavnih planova. Izmjenama nastavnih planova došlo je do novih promjena u broju i nazivu nastavnih predmeta koji pripadaju Katedri za uzgajanje šuma i urbanog zelenila.

SUMMARY

The Chair of Silviculture and Urban Greenery an organizational unit of the Faculty of Forestry at the University of Sarajevo, is dedicated to excellence in both education and scientific research. Our focus encompasses silvicultural systems, natural and artificial regeneration, forest genetics, and urban greenery. Informed by natural processes our Chair plays important role in shaping decisions related to forest management. We are dedicated to exploring the complexities of old growth forests, emphasising biological and genetic diversity. Furthermore, our interest extends to the dynamic realm of urban greenery. Through its history, the Chair has undergone transformative phases, culminating in its nomenclature established in 1996. At present our Chair comprises five accomplished professionals - a distinguished academician, full professor, associate professor, senior Ph.D. assistant and a dedicated assistant. The Chair of Silviculture and Urban Greenery is organized into two distinct scientific fields. One field concentrates on forest seed collection, forest nurseries, reforestation (both natural and artificial) and various silvicultural systems. Simultaneously, the second field deals with forest genetics. Both scientific fields converge to address the multifaceted aspects of urban greenery.

Driven by a clear mission, our Chair is resolute in its commitment to educating students and advancing scientific knowledge. This dedication is evident from our efforts ranging from writing textbooks to publishing impactful scientific papers. In alignment with our vision for the future, we actively monitor scientific trends in the field of silviculture and forest genetics globally, implementing these insights at the Faculty to stay at the forefront of academic excellence.

Received: April, 10, 2025; **Accepted:** June, 20, 2025; **Published:** July, 31, 2025

Funding: Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo / Ministry of Economy, Sarajevo Canton Projekt: Održivo naslijeđe: Obrazovanje, istraživanje i perspektive u šumarstvu i urbanom zelenilu na području Kantona Sarajevo - obilježavanje 75 godina Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu

Conflicts of Interest: The authors declare no conflict of interest.

© 2025 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).